

ZAPISNIK
sa 10. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore,
održane 14. septembra 2017. godine

Sjednica je počela u 10,15 časova.

Sjednici je predsjedavao Adrijan Vuksanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Marija Maja Ćatović, Daliborka Pejović, Mihailo Andušić, Maja Bakrač i Nikola Rakočević.

Sjednici nije prisustvovao član Odbora Petar Ivanović. U svojstvu zamjene člana, sjednici je prisustvovala poslanica Jovanka Laličić.

Sjednici su prisustvovali predstavnici Ministarstava za evropske poslove: Aleksandar Andrija Pejović, ministar, Jelena Burzan, generalna direktorica Direktorata za pristupanje EU, Luka Stanković, šef Odsjeka za ekonomsko-finansijska pitanja i sektorske politike i Ivan Đurković, saradnik u Kabinetu ministra.

Sjednici su prisustvovali sekretarka Odbora Marija Maraš i saradnice u Sekretarijatu Odbora Sanja Bulatović, Marija Milošević i Aleksandra Leković.

Sjednica je bila otvorena za javnost i ispraćena od strane predstavnika medija.

* * * * *

Predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović konstatovao je da postoji kvorum za rad, pa je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED :

- usvajanje zapisnika sa 7. sjednice Odbora -
- usvajanje zabilješke sa 8. sjednice Odbora -

1. Trinaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart 2017. godine;
2. Četrnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2017. godine;
3. Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017-2018;
4. Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017-2018. godine;
5. Razno.

* * * * *

Predsjednik Odbora je podsjetio da je dnevni red 10. sjednice Odbora, koja je bila predviđena za mjesec jul, proširen sa dva kvartalna izvještaja, koje je Vlada u međuvremenu dostavila, i to:

- Četrnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2017. godine; i
- Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017-2018. godine.

Poslanici će se na narednoj sjednici izjasniti o zapisniku sa 7. sjednice Odbora i zabilješci sa 8. sjednice Odbora.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je pozdravio ministra i prisutne predstavnike Ministarstva za evropske poslove, te predložio da se izjasne o tačkama 1 i 2, odnosno da se predstave Trinaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart 2017. godine i Četrnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2017. godine, nakon čega će biti otvorena diskusija i stavljeni izvještaji na glasanje, a zatim da predstave tačke 3 i 4, odnosno Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017 – 2018. godine i Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017 – 2018. godine, nakon čega će uslijediti pitanja i komentari.

TAČKE 1 i 2

Trinaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart 2017. godine

Četrnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2017. godine

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je dao presjek izvještaja kroz pet ustanovljenih oblasti (Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije; Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji; Sproveđenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; Usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekvinom Evropske unije; i Instrument pretpripravnog podrške, IPA I i IPA II). Kazao je da je u izvještajnom periodu januar – mart zabilježen pozitivan kontinuitet u političkom dijalogu Crne Gore i EU, te da su održani susreti sa visokim zvaničnicima institucija EU i nekih zemalja članica (Luksemburga, Njemačke, Ujedinjenog Kraljevstva i Italije), kao i sa zvaničnicima iz regiona (Makedonija i Bosna i Hercegovina). Posebno je izdvojio posjetu i susrete visoke predstavnice za spoljnu i bezbjednosnu politiku EU Federike Mogherini (*Federica Mogherini*) u Skupštini i Vladi, kao i potpisivanje Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Bosne i Hercegovine u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Takođe, Pejović je podsjetio da je u izvještajnom periodu parafiran Nacrt ugovora o osnivanju transportne zajednice u regionu Zapadnog Balkana u Briselu, od strane ministra saobraćaja i pomorstva Osmana Nurkovića, u ime Crne Gore, i zamjenice generalnog direktora Generalnog direktorata za mobilnost i saobraćaj Maje Bakran, u ime Evropske komisije.

U dijelu koji se odnosi na proces pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Pejović je podsjetio da su održani sastanci o početnim mjerilima u poglavljju 8 – Konkurenčija i o završnim mjerilima u poglavljju 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, i da je na sjednici Vlade usvojen Akcioni plan za usklađivanje sa pravnom tekvinom EU u oblasti monetarne i ekonomske politike, čime je ispunjeno poslednje početno mjerilo u poglavljju 17 – Ekonomska i monetarna unija. Konstatovao je da je usvojen IV kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz PPCG-a za period 2016 – 2018, u

kojem je za 2016. godinu od planiranih 59 zakona realizovano 22, te od planiranih 209 podzakonskih akata realizovano 164.

U vezi sa informisanjem javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji, govorio je o aktivnostima Ministarstva evropskih poslova i Odbora za evropske integracije i to:

- cijeli niz sastanaka MEP-a sa predstavnicima lokalne samouprave (Cetinje, Nikšić, Herceg Novi), organizovanje panela, seminara i okruglih stolova;
- sastanci članova Odbora za evropske integracije sa ambasadorima, predstavnicima država članica EU, te potpisivanje Protokola o saradnji sa Odborom za politiku Evropske unije Senata Republike Italije, čiju je delegaciju predvodio predsjednik Odbora Vanino Kiti (*Vannino Chiti*).

U dijelu Izvještaja posvećenom usklađivanju zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, konstatovao je da je dato pozitivno mišljenje na ukupno 45 predloga zakona i podzakonskih akata, od čega 15 akata (10 zakona i 5 podzakonskih akata) sadrži sekundarne izvore prava EU.

U dijelu koji se odnosi na sprovođenje pretpristupne podrške EU za period 2007 – 2013, saopštio je da je u potpunosti završeno ugovaranje dostupnih sredstava, dok je 87% sredstava isplaćeno. Kazao je da su nastavljene redovne aktivnosti u dijelu sprovođenja odobrenih projekata I i II komponente i tenderskih procedura za III i IV komponentu IPA, kao i nastavak u pogledu odabira projekata i otvaranja poziva za projekte u okviru prekograničnih i transnacionalnih programa.

Kad je u pitanju drugi izvještajni okvir, za period april – jun tekuće godine, ministar je istakao da su državni zvaničnici održali niz susreta sa visokim zvaničnicima institucija EU i nekih zemalja članica (Slovenija, Slovačka, Hrvatska, Holandija, Estonija, Mađarska, Poljska, Bugarska, Rumunija, Češka, Italija, Austrija, Letonija, Grčka i Belgija), kao i sa zvaničnicima iz regiona (Kosovo). Posebno je istakao posjetu evropskog komesara za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johanesa Hana (*Johannes Hahn*) i generalnog direktora za proširenje i susjedstvo u Evropskoj komisiji Kristijana Danielsona (*Christian Danielsson*).

U okviru procesa pregovora o pristupanju Crne Gore EU, u izvještajnom periodu su otvoreni pregovori u poglavljima 1 – Sloboda kretanja robe i 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, te privremeno zatvoreni pregovori u poglavju 30 – Vanjski odnosi, čime je broj otvorenih pregovaračkih poglavlja povećan na 28, od koji su tri privremeno zatvorena, objasnio je. Konstatovao je da je usvojena pregovaračka pozicija za poglavje 17 – Ekomska i monetarna unija, kao i da je Vlada usvojila I kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz PPCG 2017 – 2018, u kome stoji da je od planiranih 12 zakona realizovano 9, od 47 podzakonskih akata realizovano 39, dok je od 17 planiranih strategijskih dokumenata realizovano 14. Ministar je dalje dodao da su održane dvije sjednice Kolegijuma za pregovore na kojima su, između ostalog, razmotrene pregovaračke pozicije za poglavља 17 – Ekomska i monetarna unija i 27 – Životna sredina i klimatske promjene.

U vezi sa informisanjem javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji, održana je Konferencija MEP-a „Pet godina od pristupnih pregovora – šta smo postigli?“, koja je okupila predstavnike Vlade, Skupštine, civilnog društva, akademske i poslovne zajednice, kao i posjeta delegacije Odbora za evropske integracije opštinama Rožaje i Tivat, gdje su održane javne tribine sa učenicima srednjih škola i sastanci sa predstvincima lokalne samouprave.

Dalje, ministar je konstatovao da je Ministarstvo za evropske poslove objavilo pregovaračke pozicije za 17 poglavlja koja su otvorena u procesu pregovora sa EU, kao i da su potpisani memorandumi o saradnji sa Ekonomskim fakultetom, i nevladinim organizacijama Centar za građansko obrazovanje i Evropski pokret u Crnoj Gori. Odbor za evropske integracije je u izvještajnom periodu razmotrio nekoliko dokumenata MEP-a, dao pozitivno mišljenje na Nacrt pregovaračke pozicije za poglavje 17 – Ekomska i monetarna unija, imao više međunarodnih

susreta, sastanaka sa ambasadorima i predstavnicima parlamenta država članica, te učestvovao na 57. plenarnom zasjedanju COSAP-a na Malti.

U kontekstu implementacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ministar je informisao prisutne o XIII sastanku POSP-a između Evropske unije i Crne Gore u Strazburu, i VII sastanku Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje u Luksemburgu, dok je u dijelu usklađivanja zakonodavstva sa pravnom tekvinom Evropske unije, konstatovao da je dato pozitivno mišljenje na ukupno 57 predloga zakona i podzakonskih akata, od kojih 21 akt (17 zakona i 4 podzakonska akta) sadrži pravnu tekvinu EU.

U okviru korišćenja prepristupne podrške EU za period 2007-2013 (IPA I), objasnio je sljedeće: u dijelu I komponente – Pomoć tranziciji i izgradnja institucija završeno je u potpunosti ugovaranje dostupnih sredstava i 90% sredstava je isplaćeno; u okviru II komponente – Prekogranična saradnja, u izvještajnom periodu se sprovodi 16 bilateralnih projekata; u dijelu III komponente – Regionalni razvoj sprovodi se operativni program u vrijednosti 26,2 miliona eura, a u okviru IV komponente – Razvoj ljudskih resursa nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa za period 2012 – 2013 ukupne vrijednosti 6,56 miliona eura. Kad je u pitanju IPA II za period 2014 – 2020, realizovane su sljedeće aktivnosti: nastavljen je rad na ispunjavanju uslova za dobijanje akreditacije za indirektno upravljanje IPARD II (2014 – 2020) mjerama, završeno je programiranje IPA 2017 vrijednosti 33,8 miliona eura, nastavljen je konsultativni proces revidiranja Indikativnog strategijskog dokumenta za Crnu Goru (2018 – 2020), u okviru programa Višekorisnička IPA za 2018. godinu opredijeljeno je 386,6 miliona eura. U okviru Zapadnobalkanskog investicijskog okvira (ZIO), Crnoj Gori je odobreno 16,4 miliona eura za pripremu i sprovođenje infrastrukturnih projekata u oblasti saobraćaja i životne sredine, od čega dva miliona eura za pripremu glavnih projekata i nadzor radova za rekonstrukciju klizišta Ratac i za signalizaciju u stanicama na sjevernom dijelu pruge Bar – Vrbnica, te devet miliona eura za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici. Ministar je dodao da je Evropska komisija odobrila predloge za pripremu dokumentacije za dvije nove dionice autoputa Bar – Boljare, u vrijednosti od 5,4 miliona eura, naime za dionicu Mateševu – Andrijevicu i za zaobilaznicu oko Podgorice.

U izvještajnom periodu, održan je i zajednički ministarski sastanak Jadransko-jonske inicijative i drugi Forum EU strategije za Jadransko-jonsku regiju, gdje su glavne teme bile: dugoročni razvoj potencijala evropskih mora i priobalja, povezivanje regiona, kvalitet životne sredine i održivi turizam.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je bio zainteresovan za „Govor o stanju Unije“ predsjednika Evropske komisije Žan Kloda Junkera (*Jean-Claude Juncker*), naročito u dijelu koji se odnosi na politiku proširenja, kao i za planove za otvaranje poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika i 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, te zatvaranje poglavlja 10 – Informatičko društvo i mediji.

Ministar Pejović je kazao da u dijelu koji se odnosi na politiku proširenja, predsjednik EK Žan Klod Junker je pred poslanicima Evropskog parlamenta kazao da do kraja mandata aktuelnog saziva neće biti proširenja Evropske unije, ali da je sa druge strane zemljama Zapadnog Balkana saopšto da se mora otvoriti perspektiva za širenje evropske porodice, što je potvrđio i dokumentom, tzv. „Pismom namjere“ upućenom predsjedniku Evropskog parlamenta Antoniju Tajaniu (*Antonio Tajani*), gdje se pominje Strategija proširenja do 2025. godine, te iznio očekivanja da bi Crna Gora u tom periodu trebalo da završi proces evropskih integracija.

Kad je riječ o zatvaranju poglavlja 10 – Informatičko društvo i mediji, konstatovao je da nema dodatnih zakonodavnih aktivnosti, i da je urađen izvještaj ekspertske misije gdje je Vlada dala svoje komentare, a trenutno se očekuje njegovo dalje usvajanje i preporuke od strane Evropske komisije. Istakao je da je poseban akcenat stavljen na izgradnju administrativnih kapaciteta za sprovođenje politike informatičkog društva, te da je održan cijeli niz sastanaka dodatne ekspertske

misije Savjeta Evrope. U vezi sa poglavljem 2 – Sloboda kretanja radnika, konstatovao je da se očekuje da Evropska komisija podnese pregovaračku poziciju Savjetu EU, te da zajedno sa poglavljem 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga ovo poglavlje bude otvoreno na sljedećoj međuvladinoj konferenciji.

Nakon završene diskusije, predsjednik Vuksanović je stavio na glasanje Trinaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart 2017. godine i Četrnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2017. godine. Izvještaji su jednoglasno usvojeni (sedam glasova „ZA“).

TAČKE 3 i 4

Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017 – 2018. godine

Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017 – 2018. godine

Ministar Pejović je predstavio zajedno Prvi i Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017 – 2018. godine, koji se odnose na period januar – jun 2017. godine. U prvoj polovini ove godine, prosječna stopa realizacije planiranih zakona, podzakonskih akata i strategijskih dokumenata iznosila je 71%, što kako je ministar saopštio, govori o boljem planiranju od strane resora u vezi pripreme zakonodavnih i strategijskih aktivnosti. Konstatovano je da je od 25 strategijskih akata ispunjeno 21, od 143 planiranih zakona i podzakonskih akata realizovano je 99, od 30 planiranih zakona realizovano je 17, te od 113 planiranih podzakonskih akata realizovano je 82.

Članica Odbora **Marija Ćatović** je kazala da bi bilo efikasnije da se ne pripremaju kvartalni izvještaji prethodno predstavljenih dokumenata, već samo polugodišnji, jer je sadržaj kvartalnih izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije već obuhvaćen polugodišnjim izvještajem koji se razmatra na plenarnoj sjednici.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je kazao da i kvartalni izvještaji služe kao koristan izvor informacija, ali da će ovaj predlog biti razmotren.

Ministar Pejović je podsjetio da se izvještaji o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU dostavljaju na osnovu odluka Vlade, dok je za kvartalne izvještaje o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU obaveza dostavljanja ustanovljena Rezolucijom Skupštine o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u EU, koju bi u tom slučaju trebalo izmijeniti.

Predsjednik Vuksanović se zahvalio ministru Pejoviću na predstavljanju izvještaja o realizaciji obaveza iz PPCG-a za prvu polovicu 2017. godine.

TAČKA 5

Razno

Predsjednik Vuksanović je iznio niz aktivnosti koje su predviđene Planom rada Odbora za 2017. godinu i to: organizacija tematskih sastanaka sa predstavnicima sektora privrede (malih i srednjih preduzeća, Privredne komore i sl.) na temu ekonomskih aspekata procesa integracija kao što su konkurenčija, javne nabavke i slično (oktobar); posjeta opštini Nikšić – tribina sa učenicima

Gimnazije „Stojan Cerović“ na temu mlađih i EU i sastanak sa predstavnicima opština o iskustvima u korišćenju EU fondova (kraj oktobra – početak novembra); i međunarodne aktivnosti – potpisivanje protokola o saradnji sa parlamentima Slovenije i Hrvatske na nivou odbora, po modelu već potписанog protokola o saradnji sa Senatom Italije, što bi bilo realizovano u okviru zvaničnih posjeta Ljubljani i Zagrebu. Vuksanović je dodao da bi u vezi sa protokolom potpisanim sa Senatom Italije, trebalo planirati uzvratnu posjetu Rimu, kao i pripremiti konkretne teme za razgovor, u cilju prikupljanja praktičnih iskustava i preporuka.

Dalje, predsjednik Vuksanović je informisao prisutne da je dobio poziv od Parlamenta Gruzije da govori na konferenciji „EU i partneri – prihvatanje raznolikosti za jačanje Unije“, koja će se održati u Tbilisiju početkom decembra.

Potom, predsjednik je predložio, podsjetivši da je to bila ideja članova Odbora, da se organizuje sjednica na koju bi bili pozvani glavni pregovarač i članovi Pregovaračke grupe, koja može biti zatvorenog tipa, a na kojoj bi se razmotrilo stanje u pregovorima za sva 33 pregovaračka poglavља.

Na kraju, predsjednik Odbora je obavijestio poslanike da će u narednih godinu dana sekretarka Odbora Marija Maraš biti na usavršavanju van Crne Gore, te da će za sva potrebna pitanja poslanicima biti na raspolaganju, kao i do sada, saradnice u Sekretarijatu Odbora: Sanja Bulatović, Marija Milošević i Aleksandra Leković.

Kako više nije bilo prijavljenih za pitanja i komentare, sjednica je zaključena u 10,45 časova.

SARADNICA U SEKRETARIJATU ODBORA

Aleksandra Leković s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Adrijan Vuksanović s.r.